

ANGLIA ELISMERI A SZOVJETET

A VÖRÖSÖK NEM TUDNAK BOLDOGULNI AZ AMERIKAI Bányászunióval.

LEWIS UNIÓ-ELNÖK MARADT A HELYZET URA.

Az amerikai bányászunió most tartja egyik igen fontos nagygyűlését Indianapolisban, az unió székhelyén. A gyűlés még tart és sok fontos dolgot kell még elintéznie, de annyi bizonyos, hogy a kommunisták minden arra irányuló törekvése teljes hajótörést szenvedett, hogy az unióban is a vörös uralmat léptessék életbe és az egész uniót a kommunizmus szolgálatába állítsák.

Az unió kiváló elnöke, Lewis, most is megkapta a teljes bizalmat bányászársaitól s így teljesen kétségtelen, hogy továbbra is ő lesz az amerikai bányászok igazi vezére, aki megöli mintegy félmillió unióbányász áll.

A kommunisták nagy előkészületekkel mentek a konvencióra. Szándékuk nem volt más, mint Lewis teljes leletlené tétele. Öt napon keresztül minden elképzelhető módszert megpróbáltak, hogy támadásaikkal és vádjakkal Lewis helyzetét megingassák — de egyetlen egy pontnál sem sikerült valamire menniük. A kiküldötték minden esetben teljes bizalmukról biztosították az elnököt.

A vádak között természetesen az árulás vádja szerepelt legfőbb, mint amely a legnagyobb és legkönnyebb sikert szokta biztosítani a támadóknak. A kommunista kiküldöttek megvádolták Lewist, hogy elárulta a bányászok érdekeit, a mikor tavaly a keményszen

szervződést ő és társai megkötötték. Lewis ezt a vádat is higgadtan fogadta és azt a módszert alkalmazta vele szemben, amit ilyenkor tenni szokott: a többivel együtt ezt is azonnal leszavaztatta a gyűlés résztvevőivel, akik minden esetben Lewis iránti bizalmukban adtak kifejezést a szavazásban.

Amikor ezután mindegyik vádnak és támadásnak ez lett a vége, Lewis szólásra emelkedett és egy hatalmas, tízes beszédben válaszolt hiveinek és ellenfeleinek. Óriási tüntetés következett a beszéd után. A nagy többség lelkesedésében teljesen elhalt a néhány kommunista kiküldött füttyölése és püsszögése.

A támadások között nagy szerepet játszott az is, hogy Lewis az egyik kanadai kerületet kizárta az unióból, mert az a kerület mindenáron csatlakoztatni akarta az egész uniót az orosz kommunista mozgalomhoz. Hogy az ügyszó semmi kétség ne férhessen, kétszer is szavaztak a kérdés felett s az óriási többség jóváhagyta a központi intézkedését a lázongó kerülettel szemben, amely nemzetközivé akarta tenni az uniót s a mely ezért a kizárás büntetésében részesült.

A kommunisták azonban még nem tekintik befejezettnek a harcot. Még egy-két támadást fognak intézni a vezetőség ellen, bár maguk is tudják, hogy teljesen hasztalanul.

Lenin, mint keresztény.

Most, hogy Lenin meghalt, minden lehető érdemet reá próbálnak bizonyítani. Sőt az orosz egyháznak az a része, amely a szovjet szolgálatában áll, ki akarja rá mondani, hogy keresztény életű ember volt. Evdokim érsek, a szovjet egyház feje ezért külön összehívja a zsinat tagjait és el akarja rendelni, hogy Lenin Jelki üdvéért minden templomban misét mondjanak a papok. Az érsek biztos benne, hogy mielőtt ez a rendelet eljutna a papsághoz, annak tagjai előbb is miséket fognak mondani. Evdokim érsek maga gyöngédszívű kereszténynek mondja Lenint, aminek egyik bizonyossága az, hogy szüleinek sírját nagy tiszteletben tartotta és virágokat hozatott magának a sírokról. A papságot sokszor segítette s nem egyszer megmondotta, hogyha panaszaikra másképpen nem találnak orvoslást, menjenek egyenesen hozzá. Evdokim érsek meg van róla győződve, hogy a kommunista párt tagjai közül legalább hatvan százalék valamilyen formában még mindig ragaszkodik az orosz egyházhoz.

Három havi javítás kell a léghajónak.

A Shenandoah nevű óriási Zeppelin, amelyet a vihar elszakított a múltkor és több napig ide-oda kergetett a levegő-

ben, visszakért ugyan a helyére, de a vihar amvira megtépázta, hogy a javítások három hónapig el fognak tartani rajta. Ez az óriási léghajó, amely a múlt nyáron egy szép délután Pittsburgh fölött is elrepült. Akkor tette a próba útját.

Ellis Islandot rendbe hozzák.

Coolidge elnök maga kérte a költségvetési bizottság elnökét, hogy az ellis-islandi állapotok javítására bizonyos összegeket vegyenek fel a költségvetésbe. Az elnöki-szó természetesen háttér s így a hírhedt szigeten valamennyire türethetőbb lesznek az állapotok. Legelső dolog lesz, hogy tisztességes alvóhelyekről gondoskodjanak számukra. Az egész szigeten ugyanis csak háromszázötven ágy van fentartva nőeknek és gyermekeknek. A többiek drótketrecbe zsúfolva lócnak vagy keskeny kis katonaiágy féleken húzódnak meg, amelyek matrac nincsen s ahol a szellőztetés is kritikán aluli. Curran főbiztos, amikor a hivatalát elfoglalta, legfőbb céljának tűzte ki, hogy minden bevándorló számára ágyat biztosít. Az ágyakra legalább ötven ezer dollár kell. A akarják alakítani azt a helyiséget is, ahol az újonnan érkezettek vizsgálják, hogy a vizsgálat sokkal gyorsabban menjen végbe. Magát a szigetet is mesterségesen meg fogják nagyobbítani. A legsürgősebb újításokat most fogják végrehajtani s a többi akkor, amikor lesz rá alkalom és pénz.

Ki fogja a medvét táncoltatni?

Ez most a kérdések kérdése, ki táncoltatja ezután a medvét, vagyis melyik párt ragadja az uralmat magához az óriási birodalomban? Képzünk igen találon mutatja be a hatalomért folyó harcot. Anarchis-

TIZEZREK VETEK RÉSZT LENIN TEMETÉSÉN.

RETENETES HIDEGBEN MENT VÉGBE AZ EGYSZERŰ SZERTARTÁS.

Lenint, az orosz kommunista köztársaság vezetőjét vasárnap délután temették el Moszkvában. A temetés Moszkva népének óriási érdeklődése mellett folyt le. Állítólag félmillióra tehető azoknak a száma, akik az utolsó napon elvonultak a koporsó előtt és készek voltak hét-nyolc órán keresztül is eltérni a rettenetes hideget, csak hogy a temetést végignézhessék. A Krenlin egyik fala mellett sebtében egyszerű sírboltot állítottak s ide temették a kommunista vezért, hogy ott maradjon, míg állandó sírboltja elkészül.

Maga a temetési menet egészen középkori képet nyújtott. Fekete és vörös zászlók lengtek mindenütt, amelyeket gyakran egészen eltakart az utak mentén felállított nagy tüzek füstkatonái, amelyeket azért raktak, hogy a vörököző nép egy része legalább ne szenvedjen annyit a borzalmas hidegtől. Harmadik fok zéró alatt volt a moszkvai hőmérséklet a temetés napján. A tüzek mentén valóságos götölögtek az emberek és állatok, amint a rájuk fagyott ruha melegedni kezdett. Dacára annak, hogy az orosz nép szokva van a hideghez, mégis tucat számmal vitték a kórházba az összefagyott embereket.

A temetésen nem hangzottak el beszédek, de az is tény, hogy a rengeteg tömeget inkább a kíváncsiság vitte az utcákra, mert a szomorúság jeleit egy-

általában nem lehetett észrevenni a tömegen. A sírbolt előtt egy rövid emlékiratot olvastak fel, amely Lenint, mint az emberiség megváltóját tünteti fel. A temetésen részt vett a szovjet-kormány minden valamire való tagja. Az egyetlen magas állású kormányhivatalnok, aki nem volt ott, Trotszkij volt, a most elmozdított hadügyminiszter. Hir szerint a Kaukázusban van beteges, szávahihebb hírek szerint azonban saját érdekében távozott el Moszkvából, ahol az utóbbi időben nagyon sok kellemetlenségre volt.

Vasárnap délután négy óra körül, amikor a temetési menet megindult, minden forgalom öt percre megállt az egész Oroszország területén az elhunyt vezér iránti tiszteletből. Ugyanakkor az ország összes drótnélküli távírói ezt továbbították: Lenin meghalt, de munkája öröké élni fog! A drótnélküli telefonok pedig továbbították a gyászinduló és a nemzetközi forradalmi induló hangjait, amit a vörös hadsereg egyik zenekara játszik el a sírboltnál.

Három percig szólott az ország valamennyi gyárának kürtje, az összes vörös hadseregbeli helyőrség pedig öpcerényi ágyutüzéssel adott mindenki tiszteletét a szovjetköztársaság nagy gyászát.

Lenin holttestét később el fogják égetni s csak a hamvait helyezik el az új sírboltban.

Sok a francia tengernagy.

A francia újságok most gunyózással írják a saját hadflottaikról, amelyben mindössze négy elsőosztályú csatahajó van, de azért a fizetési listán levő tengernagyok száma nem kevesebb, mint nyolcvanhat. Egyik újság azt mondja, hogy a washingtoni tengeri leszerelési konferenciának kár volt nem foglalkoznia a tengernagyok számával is az egyes országokban és a hajók számának csökkentésével azoknak a számát is csökkenthetnék volna.

NINCS PARDON A MAGYAR EMIGRÁNSOKNAK.

Nagy Emil magyar igazságügyminiszter kijelentése szerint a kormány egyáltalában nem gondol arra, hogy a külföldre menekült októbrista és kommunista emigránsoknak kegyelmet adjon és megengedje nekik a Magyarországra való visszatérést. A miniszter szerint még mindig több ezren vannak ezek a menekültek, akiknek ügyeit azonban a bíróságok külön kezelik és ha arra méltónak találják, egyenként visszaengedik őket. De tömeges pardonról legalább még most szó sem lehet.

Az angol kormány szelidíti a franciákat.

Az első meglepetés, amivel az új angol munkás-párti kormány a világnak szolgált, az, hogy minél előbb el fogja ismerni az orosz szovjet-kormányt és felveszi vele a rendez diplomáciai összeköttetést. Már ki is van szemelve az első nagykövet Grady munkás-párti képviselő személyében, aki kijelentette, hogy az állást elfoglalja, előbb azonban lemond képviselői mandátumáról.

A munkás-kormány egyszerűsíteni iparkodik a maga életét is. Eddig mindig az volt a szokás, hogyha valamelyik miniszter uton volt, állandóan fegyveres detektívek kísérték, hogy szemmel tarthassák a megóvják minden bajtól. Ezt a szokást most eltörlik s a miniszterek minden kíséret nélkül fognak járni.

Az új kormányban gróf Cheimsford az az ember, akinek ki nevezésén legtöbb csodálkoznak. Ő maga azt jelentette ki, hogy már husz esztendeje semmi részt sem vett a politikában s csak tíz nappal ezelőtt ajánlotta fel neki MacDonald a leendő kormányban a tergerészeti tárcát. A parlament megnyitása érdekében esemény történt vele. A gróf gyalog igyekezett a parlament épülete felé, amely előtt majdnem baj érte. Eppen akkor hajtott ugyanis a palota elé Thomas munkás-párti miniszter hatalmas zárt autójával. A gróf, aki kissé elmerülve lépegetett, az utolsó pillanatban ugrott félre, hogy a munkás miniszter drága kocsija el ne üsse.

Az új angol kormány egyik tagja valamikor borbély volt. Az egykori borbély most a szótársági ügyek államtitkárja. Egyik nyilatkozásában azt mondja, hogy mivel a borbélyok minden rendű és rangú emberrel összejönnek, nagy alkalmuk van az emberi természetet megismerni s így mint politikusok és diplomaták is nagyon jól megállják a helyüket.

A francia politikai életben máris nagyon sok jel mutatja, hogy az angol kormányválság a nagyon elszabadult francia politikára is jó hatást gyakorol. A franciák határozottan félnek tőle, sőt soian még most is úgy vélekednek, hogy az új kormány határozottan francia ellenes és német barát lesz. Ezt ugyan ilyen határozottan nem lehet állítani, de annyi tény, hogy az angol politikai élet változása máris nagyon lehetővé teszi a franciák harcias és megakuvást ismerni nem akaró hangulatát.

MacDonald angol miniszterelnök annyit már egész nyíltan megmondott, hogy európai politikai életben a németek bírája alapján fog állani. Ezt nem szeretik benne a franciák, mert ők viszont nem nagy barátai a Ligának. MacDonald egyik legfőbb célja, hogy a Liga megintotti helyzetét megszilárdítsa és tekintélyét helyreállítsa, mert csakis így gondolja biztosíthatónak Európá jövőjének bekéjét.

A franciák nem fogják követni az angol példát a szovjet-kormány elismerésében. A franciák nyíltan haragszanak az oroszokra, mert azok nem akarják megfizetni a cári kormány rengeteg sok adósságát, amelynek legnagyobb része Franciaországot illeti. Most, hogy Lenin meghalt, a francia kormány még inkább hajlandó a várakozásra, hogy meglássa, a halál milyen hatással fog járni Oroszország külpolitikájára.

Minden remény megvan a német pénz megerősödésére.

Párisból mindig kedvezőbb hírek mennek Németországba a német kártérítési tárgyalásokról, amely hírek jótékony hatása természetesen a földén és a pénziárcokon is megérzik. A német pénz, ha lassan is, de mégis állandóan javul.

Dr. Schacht, a német birodalmi bank elnöke, aki a német pénzügyi küldöttség vezetője, valóságos csodát művelt eddig is Párisban. A német lapok tele vannak ennek az embernek dicséretével s azt mondják róla, hogy még eddig ő az egyetlen és első német pénzügyi vezető, aki eredetiségét és gyakorlatiasságát visz bele ezekben a tárgyalásokba. Most már mindig többet beszélnek arról, hogy meg kell csinálni az arany alapra helyezett bankot és ennek segítségével kell újatérmetni a német pénzt. Beszélnek róla, hogy az új aranyalap kétezer vagy négyezerkétszáz ezermillió aranyárka lenne. Ha az utóbbi valósul meg, akkor az ország minden egyes lakosára hetven aranyárka esik. Ez az arany a háború előtti aranyalapnál nyolcvan aranyárka volt fejenként. Ennyi pénzzel rendbe tudnák hozni az ország minden ügyét.

Amerikában is mindig több szó esik erről az aranyalapra helyezett német pénzről, de ezzel kapcsolatban mindig jobban kiakalul a gondolat, hogy ezt a bankot nagyon szigorúan kell ellenőrizni a szövetségeseknek. Amerika, mint az egyik legnagyobb hitelezője a világnak, csakis úgy egyezhetik bele a tervbe, ha ez az ellenőrzés meglesz. Attól tartanak ugyanis, hogy ellenőrzés nélkül a németek megpróbálják, hogy a megszállított német pénzt újra csökkenteni fog értékében a mértéktelen papírpénz kibocsátás végett.

Még mindig csaknem napirenden vannak a veszedelmes zavargások a német városokban. Legutóbb Chemnitzben volt veszedelmes zendülés, amelyben egy embert megölték és 23-at megsebesítettek. Itt a munkanélküliek a kommunisták izgatására próbálták megmozdítani. Auen és Schwarzenberg városokban olyan veszedelmes arányokat öltöttek a tüntetések, hogy a rendőrség sortűzet adott a tömegre. Az Elberfeld-Barmeni kerületben, ahol mintegy hatvan ezer munkás sztrájkol, szintén történnek nagyobb arányú zavargások. A munkások a vasgyárakban és a szövőgyárakban dolgoznak rendez körülmények között. Ez a vidék francia megszállás alatt van még ma is, ami még rosszabbá teszi a helyzetet a lakosság számára.

MAGYAR HIRADÓ
 POLITIKAI ÉS TARSADALMI LAP.
 MEGJELENIK HÉTENKÉNT KÉTSZER, KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.
 SZERKESZTŐ: TÁRKÁNYI BÉLA
 KIADÓ: MAGYAR HIRADÓ PUBLISHING COMPANY
 HETI SZÁMÁRÓL DÍJAK:
 AS ABOVE LISTED ADVERTISING RATES IN PITTSBURGH, PA. BY THE
 CANADIAN ONE YEAR \$2.00 HUNGARY ONE YEAR \$1.50
 TELEPHONE: BELL HAZEL 4104.
 4743 SECOND AVENUE — PITTSBURGH, PA.

HUNGARIAN HERALD
 THE LARGEST SEMI-WEEKLY IN UNITED STATES
 ISSUED EVERY TUESDAY AND FRIDAY.
 EDITOR: B. T. TÁRKÁNYI
 PUBLISHER: MAGYAR HIRADÓ PUBLISHING CO.

SUBSCRIPTION RATES:
 UNITED STATES ONE YEAR \$2.00 PITTSBURGH ONE YEAR \$2.00
 CANADA ONE YEAR \$2.00 HUNGARY ONE YEAR \$1.50
 TELEPHONE: BELL HAZEL, 4104.
 4743 SECOND AVENUE — PITTSBURGH, PA.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 4, 1909, AT THE POST
 OFFICE OF PITTSBURGH, PA. UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

Lenin halálhíre világon, de amint a Moszkvából jövő kommunista híradásokban olvassuk, ott ugyancsak nagy gyászba borult a nép. Mint az egyik hír mondja, az emberek örjögve kapkodták ki egymás kezéből a halálhírt közlő újságokat és végeszámúan zokogásokat rendeztek. A legkeményebb kommunisták is zokogva borultak az asztalra — egyszóval nagy a gyász. Moszkva azonban nagyon kis része csak Oroszországnak, csak egy csepp a tengerben s az a nép, amely az utcákon örjögve kapkodta az újságokat, még a moszkvai népnek is nagyon csekély kis töredéke volt — úgy, hogy ezekből a színesen megírt hírekből bizony senki sem kap igazi képet arról, hogy a haláleset magára ameríhetetlenül nagy Oroszországra, a 150 milliónyi orosz népre milyen hatást tett.

Azután még egyet nem szabad elfelejteni annak, aki intelligens szemmel próbálja vizsgálni ezt a gyászt: azt a tényt ugyanis, hogy az oroszoknál nem nagy mesterség valakit megírni. S ha valakinek el méltóztatik olvasni a régi híradásokat, amikor cárok haláláról számoltak be az újságok, az újságok egymás kezéből kikapcsolásáig éppen úgy megtörtént és a nép akkor is éppen úgy megsiratta őket, mint ahogy most állítólag Lenint siratja. Sőt: egész bizonyosan jobban. S biztosra merjük venni azt is, hogy az utolsó cárt és családját, minden gyarlóságuk dacára is, feltétlenül többen megsiratták, mint most Lenint. Nem azt jelenti ez, hogy a gyász a cárok jobban megérdemelték, de igenis, jelenti azt, hogy az ilyen sirató jeleneteket természetesnek kell venni s nem szabad úgy beállítani, mintha a moszkvai elvtársak könyvézése az egész orosz nemzet szívének megszakadását jelentené. Nem jelenti azt. Azelőtt a cár volt az ur s azt siratták meg, ha itthagya az árnyékvilágot. Most Lenin emlegette mindenki s így neki járnak ki a könnyek. S ha a kommunista uralom valaha megbukik, az orosz nép, Moszkvának vagy Petrovádnak népe éppen úgy megsirátja az eljövendő vezérek halálát, mint most Lenint. S amint a múltban nem jelentett semmit, úgy nem jelent a jelenben s nem fog jelenteni semmit a jövőben sem.

Az angol munkás-kormány most már a nyeregben ül. Az angol nép közömbösen várja az eseményeket, mert rendkívül nem vár ettől a kormánytól sem, a világ pedig, amely hajlandó azt hinni, hogy ezzel a kormánnyal csakugyan a munkásság került hatalomra a leghatalmasabb birodalomban — kíváncsian fülel, hogy mi lesz. Nos, az előzmények nem igen mutatják, mintha valami nagy dolgok készülnének. MacDonald, az új miniszterelnök, a kormánybeiktató ősi ceremónia alkalmával úgy kezet csókolott az angol királynak, hogy csakugy cuppant, ha pedig végignéznünk az új kormány névszámán, csodálkozhatunk, hogy kicsoda „munkásemberek” vannak benne. Nezzük csak: Lord Pormore, gróf Haldane, Sir Sidney Oliver, gróf Chelmsford... valamennyi jó munkáshangzású név, amelyeknek viselői mind a szocialista kormány programját akarják majd érvényesíteni. MacDonald valamennyiüknek nevében csókolott kezet a királynak s még csak nem is mosolygott közben. Sok szerencsét kívánunk az angol munkás-kormánynak, de mi a magunk részéről az igazi munkás-kormányt valahogy másképpen képzeljük el.

Lenin követői megint csufos vereséget szenvedtek a bányászok ülésén Indianapoliban, ahol úgy látszik, a kommunista vérvér halálát a régen várt diadallal akarták emlékeztetése tenni. Lenint még nem temették el, elvbarátai azonban, akik a bányászulésen megjelentek, csunyán kikaptak. Minden egyes indítványt, amit ezek a kiküldöttek terjesztettek elő, egyszerűen leszavazták. Hiába, Amerikában egy kicsit nehezebben megy a kommunista terjeszkedés. Lenint, a sirjába készülő vezért aligha vigasztalhatta az a gondolat, hogy eszméi Amerikában is mindig nagyobb teret hódítanak.

Az egyik megye, a másik jön. Azon a napon, amikor a világ Lenin halálhírét olvasta, olvasta egyúttal azt a másik hírt is, hogy az angol munkás-kormány elfoglalta helyét. Az egyik munkásvezér megy, hogy egy másik jöjjön helyébe, a világ leghatalmasabb birodalmában. Az a tény, hogy az angol nép nyugodtan nézi a kormányváltást, azt bizonyítja, hogy bizik az új kormányban, mert feltételezi, hogy az angol Oroszországgal példájából, amely ország túlságosan nagy árat fizetett azért, mert kísérletezte a kommunizmussal, kezdve Maxím Gorkij-től, a híres írótól egészen H. G. Wellsig, a nemkevesebb híres angol íróig, akiket többé senki sem fog lépre vinni a kommunizmus csábító ígéreteivel. És érdekes, hogy éppen az az angol munkás-párt volt az, amely igazi híreket adott a világnak az orosz kommunizmus felől. Pár évvel ezelőtt az angol munkás-párt,

Az amerikai Egyiptom kezdi feltárni titkait.

Körülbelül háromezer esztendővel ezelőtt a középamerikai államok helyén magas műveltségű nép lakott, a Havard egyetem egyik régészeti tanárának felfedezése szerint. A most felfedezett romok között a legérdekesebb egy háznak a romja, amelyben a felirások szerint valami varázsló lakott. A másik érdekes felfedezés egy domb, amely faragványokkal van borítva, amely faragványok az eltűnt népfaj magas műveltségi fokát igazolják. A felfedező tanár most munkálkodik azon, hogy a ro-

mokon talált feliratokat megfejtse. Azt hiszik, hogy ez a népfaj is egyik elszakadt ága annak a népnek, amely a mondabeli Atlantis nevű elűlyedt világrészen élt valamikor.

A francia pénz ismét leesett.

Lapunk legutóbbi számban megemlékeztünk róla, hogy a francia pénz valamennyire megjavult, hála a kormány sikeres manipulációjának, úgy, hogy a kis javulás alkalmát adott Poincarének, hogy újból bizalmat szavazzon magának. Alig szavazta meg azonban a há képviselőház a kormányt, a bizalmat, a frank értéke újra leesett. Poincaré és a pénzügyminiszter most naponta megjelennek a parlament előtt és hosszu beszédekkel mondanak. A napokban, éppen akkor, amikor Poincaré beszélt a képviselők előtt, a frank értéke megint esni kezdett s mire a harcias miniszterelnök befejezte beszédét, már várta a kellemes újság, hogy akármint csinálnak, a pénz zuhanását nem tudják megállítani.

A huszszázalékos adóemelésterve, amit a kormány tízzel-vassal keresztül akar vinni, még ninesen megszavazva. Poincaré nem enged egy hajszálnyit sem s azt állítja, hogy ezzel a javaslatlall áll vagy bukik a kormány is. Ha nem szavazzák meg, akkor a kormány otthagyja a helyét, mert ez az egyetlen mód az ország szociálpénzügyi állapotának fellendítésére. Az egész ettől függ.

hogy a frank hogyan fog állani akkor, amikor a szavazás megkezdődik. Ha rosszul áll, akkor megszavazzák, de ha jól fog állani, aligha megy keresztül.

NEM HISZNEK PASICSNAK.

A délszerbiai törökök a Balkán-háború óta egyre követelik a szerb kormánytól elrabolt földeiket, vagy a kártérítést értük. A szerb kormány ugyanis egyszerűen minden váltás nélkül elvette a bégek birtokait. A mostani országgyűlésen a törökök képviselői éppen azért nem csatlakoztak a bosnyák mohamedán ellenzékhez, hanem támogatták a kormányt, hogy így talán megkapják a váltásért. Pasics ígérgette is folyton, de meg nem adta. Most végre a török part, a dzsemijet, hajlandóknak mutatkozott a demokratáktól kezdeményezett ellenzéki blokkba való belépésre. Pasics megszéppent és mindjárt felvetett a jövő évi költségvetésbe a bégi földek részbeni váltására 30 millió dinárt. Közölte is ezt Ferad béggel, a dzsemijet elnökével, akiknek kifejtette, hogy most már ezután a kormány is elvárja a dzsemijet további támogatását. Ferad még örömmel vette az elintézés tudomasul, de lévén már némi tapasztalatai

szab politikussal, felkérte a miniszterelnököt, hogy a megegyezést foglalja írásba és szerződésben garantálja, hogy a költségvetésben tényleg benne is marad az a 30 millió, tényleg ki is adják és csakis a bégi földek kártalanítására fordítják. Nem mintha ő nem himne Pasicsnak, de hát tetszik tudni a törökök nagyon szeretik az írásokat gyűjteni, különösen kedves emléküik lesz a Pasics aláírása, meg hát a papirkereskedőket is kell pártolni, hiszen miől fizessék szegények azt a rengeteg adót. Egy szó, mint száz: szerződés nélkül nincs támogatás.

Pasics nem akart sehogy kötélnék állni, Ferad nem tárgyalt, végre is megegyeztek, hogy nem szerződést írnak, hanem nem Pasics sajátkezi levelében garantálja a harmincmilliót a törököknek. A levelét Ferad még bemutatja a dzsemijet klubjában s így aztán egyelőre megnyugodtak a törökök és nem mentek ellenzékbe.

FELHÍVÁS.

Tisztelettel tudatom minden vidéki taggal, hogy a Duquesne Elő Magyar Református Betegsegélyző Egyesület titkárságává választottam s egyben kérem, hogy bármily egyleti ügyben, vagy havidíj rendezésében az alábbi címre írjanak. Varga Elek, titkár P. O. Box 38 Duquesne, Pa.

AMERIKAI MAGYAR IRODA

VIII., Damjanics utca 54 Budapest, Hungary.
 MINDEN, A MAGYAR TÖRVÉNYEK ALTAL MEGENGEDETT ÜGYET ELVÁLLAL,
 az amerikai magyarok legrégebb barátja,
 RÓTH H. IGNÁC

külön bizottságot küldött át az orosz helyzet helyezésén való tanulmányozására. Ami hírt visszahozott ez a bizottság, az mind csak a pusztulásról és munkás elnyomásról beszélt. Az angolok okultak s ezért nem félnek a saját munkás-kormányuktól.

Tizenöt ezermillió cigarettát szívtak el az Egyesült Államokban az elmúlt évben, természetesen nemcsak a férfiak és sutyomban füstölő iskolásgyermekek, hanem hölgyek is. Ez a rettenetes szám azt bizonyítja, hogy nem valami nagy sikerrel működik az az egyesület, amelynek célja a cigaretta elleni küzdelem. Mert ilyen egyesület is van. Éppen a multkor olvastunk róla. Viszont az is igaz, hogy minél több cigaretta fogy el, annál több jöccime van az ellene küzdő nemes egyesületnek, hogy minél több pénzt szorídjon ki a cigarettától irigó s ellene körömszakadtáig küzdő nemes lelkek zsebéből.

A BABY egészsége nagyrészt függ az eledeitől, amit Ön ad neki. Egy anya sem engedheti meg magának a próbálkozást.

Táplálja önmaga a babyt, de ha bármely okból az ön teje nem kielégítő, ne próbálkozzon tápszerrel, amelyekben nem biztos.

Borden's Eagle Tej 60 év óta a vezető baby tápszer. Ez a természetes tápszer, mikor az anya teje nem megfelelő. Orvosok ajánlják s rendelik anyáknak a legnehezebb esetekben is.

Ha nem tudja, hogyan kell használni az Eagle Tejet, küldje be nekünk ezt a hirdetést és mi elküldjük Önnek ingyen a tápláláshoz szükséges utasításokat, Baby Könyvet és más értékes utasításokat.

THE BORDEN COMPANY
 Borden Bldg., New York

57-İK CIKK.
 Szülési halálazások.

Kevesen tudják kiülünk, hogy a vasúton vonattal az éjre, 1915-ben 16 ezer nő halt meg az Egyesült Államokban. Különböző okok folytán, melyek a vasúttal kapcsolatosak voltak, és csaknem az összes haláleseteket megakadályozhatók voltak. A gyermekágyi és okozott legfőbb ok az anya halála, melyet a szülés utáni fertőzés okoz, seb vagy más fertőzés okozhat.

Minden 150 gyermeket szülő anya közül egy meghalhat halálát hirtelen követően. A halál oka a fertőzés, melyet a szülés utáni fertőzés okoz, seb vagy más fertőzés okozhat. Minden 150 gyermeket szülő anya közül egy meghalhat halálát hirtelen követően. A halál oka a fertőzés, melyet a szülés utáni fertőzés okoz, seb vagy más fertőzés okozhat.

1. Idejében megtartani egy jó szakorvos által elkészített, tisztes fizikális vizsgálat elvégzése, a medence méretének és a születési anyagi megrögzöttségének.
2. Táplálék étkezés sok tejfel.
3. Szabályozni, hogy túlsok súlyt ne legyen magára, gyakori lemeés után és a keményítő és cukor tartalma ételét nélkülöznie kell.
4. Sok folyadékot, különösen tejet és vizet inni.
5. Az emésztést szabályozni, lehetőleg étel nélkül.
6. Minden nap fürödni a nő fürésének megnyitására.
7. Fogak tisztogatása.
8. Elégendő nyugalmat és alvást.
9. Mérészetesen dolgozni és testmozgást végezni, megakadályozni a kimerültséget.
10. Belsőleg tisztítani és székítést a székletet.
11. Naponta a szabad levegőre menni és jól szellőztetni a házat.

Szakszerű ápolás a lebetegedés alatt.

Ha a lebetegedés veszély nélkül lezajlik, a beteg ápolására van szükség. Különböző orvosok egyik specialitása az, a legjobb orvost sem lehet jó, ha valaki valamilyen betegségben szenved, vagy elgyógyul, a legjobban a szakszerű ápolás alatt megerősödni, a legjobb orvost hívják hozzá. Nem elegendő, hogy a legjobb orvost és ápolókat hívjuk az anya és gyermek jövőbeli egészségének biztosítására.

LEVÉL A SZERKESZTŐHÖZ.

Az alábbi levelet kaptuk: **Mélyen tisztelt Tárkányi Ur!** Ezen soraimmal tudatom, hogy a nyomtatványokat, amelyeket Widish János tagtársunk részére csináltak, megkaptuk. Igen meg vagyunk elégedve. Fogadjon érte halás köszönetünket. Nemes cselekedetét szavunk nem tudja kellekő kifejezni, hiszen e munkáért bármely nyomda legkevesebb \$15.00 kért volna s Tárkányi Ur ajándékul csinálta, mi által biztosította jótékony célunk előmozdítását.

E sorokat olvasó magyar honfitársaink, megkérlek, hogy ki értesítsék a szerkesztőre. Minden honfitársamnak Tárkányi urat ajánlva, maradjon testvéri üdvözléssel: Petruska Sándor, s. k. Mollenauer, Pa.

Amint anyáknak, akik nem tudják bármely kóros állapotot kezelni, a legjobb orvost hívják hozzá. Nem elegendő, hogy a legjobb orvost és ápolókat hívjuk az anya és gyermek jövőbeli egészségének biztosítására.

Olvasó el figyelmesen minden hírt ezeket a cikketek és vissza meg, hogy a jövőben használhassa. **HÍRDESSÉN A LEGELTERJEDTEBB MAGYAR LAPBAN "MAGYAR HIRADÓ"-ban**

AFFIDAVIT

kiállítás az első lépés ahhoz, hogy az óhazából valakit kihozzunk. Akár Pittsburgban lakik valaki, akár pedig a vidéken, írjon be irodámba vagy jöjjön be hozzám személyesen és elsőrendű kiszolgálásban fog részülni. Minél hamarabb küld Affidavitet és Nyilatkozatot, annál hamarabb van remény a kihozálatra.

Jogügyeket is sikeresen végzünk és az utóbbi időben több olyan ügyben jártunk teljes sikerrel, melyek igen bonyolultak és összekuszáltak voltak.

Tanácsért, felvilágosításért forduljon hozzám teljes bizalommal.

Tárkányi Béla
 Pénzüldő, hajójegy és jogügyi intézet
 4743 SECOND AVE., — PITTSBURGH, PA.

Hírek az elhagyott hazából

NAGY HAZÁTLANOK.

IRTA: KISS MENYHÉRT.

Viharos téli éjszakába
Három katona földbe vāja,
Röszelángba furt pad szemekkel
Vitt, küzdött a kísértetekkel.
Fent hűre bünt szőtt ezer ördög,
Villám cikázott, az ég dörgött
S a csonka ország gunyhatárán
Ott tespedtek keserűn, árán.
Kisértet, lidérc, gonosz álom,
Szelleme szálltak a határon.
S rászól az egyik: „Hé, ki vagy?”
Párducos hős teszül fel, mintha fából
Favagták vón, remekbe, hangja zug:
„A necem Bethlén Gábor...”
Erdélynek voltam fejedelme régen,
Szobrom ott állt egy adécszerte téren.
Ledöntötték. Most hontalan vagyok —
Szállást kérek jószívű magyarok!”
Még el se nyelte őt a vaksetét,
Buzogányos hős mord tekintetét
Festi fehérre pislá röszeláng:
„Nekünk is lenne valahol hazánk,
Engedj át fiam — kongnak szarvát —
En vagyok Booskai...”
Erdélyt nagygyá és boldoggá tevém,
Alótt mindenki, gazdag és szegény.
Eldobtam a királyi koronát
S most bujdosom kódón, homályon át...”
Aztán tajtékos lován, mint a villám,
Szágód egy gondörhajú dalia:
Beszennyezte emlékeket a hitvány
Havasalföld, hát meg kell habnia;
Bécs büszke vára nyögte bus hadam
S most szülőföldem rabúncokba van.”
Mint szárnyas sárkány, üldözött sirály,
A fekete seregért magyar földre
Nyargal Mátvás király...
Borzasalmas éj. Kéneköves villám csattan,
Szellemek jönnek, bujdosnak csapatban,
Mert nincs nyugta márványoknak, ércnek, kőnek,
Robannak, hullanak, összedőlnek,
Parancs: mit ezer év emléke áld:
Legyen üszök, rom, síró pusztaság.
Egy hang lázad, égő sóhajos:
— Ez Wesselényi, az árvizhajós!
Itt Bem apó, látesővel a kezében,

Az ágyúcsöről visszalépett éppen
S nézte soktornyú Vársárhely felett,
Hogy hogyan kigyózott körül Kelet...
Ott jön Kössuth... szellér, jobbgyi sorba
Volt az oldal, ő felkarolta,
Szívéhez emelte, épp elé,
Fülröbbsantja a Traján — nemzedék...
Hajnallik. De a nagy hazátlanoknak
Nem szakad vége. Gomolyognak,
S a barna felhők bakacsinján,
Ha átnyílnak egy-egy sárga villám,
Megismerik a katonák,
Hogy ki jön a homályon át.
Most keményen vígázva állnak,
Jöttén csak Árpád apáknak:
Utána jó szent áhitattal,
Kezében karddal, véres lanttal,
Tüzes szeméből fény ömöl ki,
Hódolnak a katonák: ez Petőfi...
S ekkor az egyik katona.
Ki hét éven át harcolt és soha
El nem fogták, bár teste, mint a rost
Felemelte két karját a magosba
És megmaradt félszeme sirt és sírva
Belevezett a bus hajnali sírba.
Először sírt, de végeszakadttan
S kesere szétömlött a pitymalatban:
„Hiába jöttök nagy hazátlanok,
A ti tündöklő korotok halott,
Nincs konszeret, mely napként hevit,
Majasztos eszmét nem szeretnek itt,
Nincs hit, haladás hűséggel tele,
Párduc kacagányt nyúlbor gyúrte le,
Nincs hómérv haló önzetlen kebel,
Sasok fészkeben veréb szemtel,
Nincs erő, bátorság és vad merés,
Csak alkun, izlet b-tesz szíverés,
Csak találtanc a rut Mammon körül,
Tikkadt égy, mely csak a kéjnek örül,
Egy jelt, intést, adj oh Hadúr,
Vezess minket Árpád, Attília, Ur!...”
Sugaras reggel jött az éj után,
Harangoztak. A kéklő messzeségbe
Egy szó fénybetűi cikázta: égve:
Turán...

BÉKÉS MEGYE.

☒ Megfagyott az istállóban.
— Orosházáról jelentik: Győri József 53 éves nap számos minap este a lóvásártéren levő Domo-ki-féle kocsma istállójába ment, ahol a jászolban fekvőhelyet készített magának és lefeküdt. Reggel, ahogy a kocsma egyik alkalmazottja az istállóba ment, a jászolban találta meg Győrit, kit fel akart költöni. Rémülten vette észre, hogy az alvó nem mozdul. Orvosért szaladtak, a ki megállapította, Győri al- mában megfagyott.

CSANÁD MEGYE.

☒ A Tiszába fulladt egy fe- gyenc. — Szegedről jelentik: Minap négy fegyenc rözset szál- litott egy dereglyén. Mikor a kikötésnél a vasmacsát lebo- esátották, a dereglye felborult és mind a négy fegyenc a Ti- szába zuhant. Három fegyen- cet sikerült megmenteni, a ne- gyedik, Széles István a vízbe- fulladt, mert egy kötél a labá- ra csavarodott. A rendőrség a vizsgálatot megindította, hogy a szerencsétlenségért kit terhel felelősség.

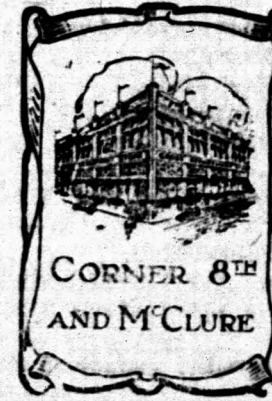
SOPRON MEGYE.

☒ Járványos betegségek a vármegye területén. — Alig szünet meg Osliban a kanyaró, máris felütötte fejét a járvány Szárföldön és Pükön. A ható- sági orvosok jelentésére a vár- megye alispánja ezekben a köz- ségekben elrendelte az iskolák bezárását. Sarródon pedig a jár- ványyszerűen fellépő számarhu- rut miatt szünetelt a tanítás az elemi iskola I—III. osztályai- ban.

ZALA MEGYE.

☒ Megfagyott egy ember Sümegen. — Sümegről jelentik: Horváth-Bodak János 72 éves mindenest a napokban meg- fagyva találták a Steger-féle vendéglő istállójában. A hely- színen megjelenő hatóságai or- vos már csak a beállott halált konstatálhatta.

GROSS DEPARTMENT STORE
"Homestead's Greatest Store"
We Give & Redeem W. W. Green Stamps

Homestead
legnagyobb
üzlete

Január hónap nagy
tisztító kiárusítása
Minden osztályban
kitünő vásár!

A nyitott zajszi dörnyög:

— Jókora.

Cipehik.
Akár a medvével amikor hozták a pravalat.
Csak csendesen! Jóhan halad előtük. Megy
a jó ember is. Nagyon oda van. Hogy szeretne el-
bujni! Jóhanak tanakodik.
— No tessék! Ifjú érdemes volt ezért? Itt van!
Most mit csinálunk? Kihajigáthuk a tenger pénzé,
most ez a skandalum érte... Mondtam én mindig
az asszonyoknak: — közbe szóhajlott: — Szegény fe-
leségem.

Osakungyan virrad.
Gyönyörű tiszta ide lesz. Csópp kedő sínes. Mind
járt kurtóknak a haitók, szől majd a panaszos ha-
vasi pástortüők.
Még a szép asszony intézkedése, hogy hajnal-
ban így keltsék a vadászokat.

(VÉGE)

Ha még egy kötet volna, így kezdenék:

I.

Kiskükküllő vármegyében, ott, valahol Ticsó-
szentmárton környékén, ahol amnyi a nagy jegegye-
fa, él és szorgalmasan gazdálkodik, jó kis feleségé-
vel, a szép Gálicival, egy boldog ember: Deegh Im-
re.
Jegenyefájuk van nekik is, vagy tizenkettő s a
Deegh-jegenyék igen híresek Kiskükküllő várme-
gyében, ahol...

— 811 —
így, ezzel vállaltam magának szerelmét. Véres a
kezem? — sugta pokoli hűvvel, — le fogja scokol-
ni... Most irózik?... Holnap imádni fog.
Hozzálepett.
Atkarolta derekát s a szerelmi gerjedelmében
toporzékoló fenéved izzó lehetetével érette a le-
ány fülsébe, szinte marta, harapta, remítő gyorsan,
kéjesen:
— Az enyém vagy. Kettlen öltük meg, Gyönyö-
riség, ha elpusztulok is érted. De velem jössz te is!
Lépesek a folyosón.
— Csitt, — lihegi Radlen s izzó ajkát a leány
nyakára szoritja.
Gfűci kiáltani akar, nem tud.
Kitepi magát Radlen karjából, rohanna az aj-
tóhoz.
Radlen vállon ragadja:
— Maradj!
— Segítség! — liheg a leány.
Még nincs hangja, csak foszlányokban hörghi a
szórt:
— Megmondom — én — én — kiáltom
— megöltük — utálom — undok — mit
csinált — gyilkos —
— Megörült ?!
Radlen vasmarka morzsolja a kezét, ez fá, tud
sikollani s most ordítja:
— Segítség!
Zörögnek az ajtón.
Radlen magához rántja a leányt, tenyerét szá-
jára szoritja.
— Taj...!
— Fulladj meg!...
— Az ajtó belökte s belgy Deegh.
Hogy repül megmentőjéhez a leány! Hogy pi-
heg! Hogy ragyog a szeme!

— 4 —
nibusnak is mily keveset mutat! Mert ki tudja azt
most már idegen világrészekben vagy itthon is va-
lamely faluban, ha méltán megakondul dében a nagy
harang, hogy abból a magyarok lelke sir eselést os-
apákért?
Bizonyára mondom, nem sok látható jó szár-
mazott ezektől a harcokból. A láthatatlan jókról
persze nem számolhatok be, mert azok az isten tü-
kai. Hiszen, hogy példát mondjak, már maga ez az
eset, amit most elbeszéltek, se történhetett volna
meg e harcok nélkül.
Ott kell kezdenem azonban, hogy Szilágyi Mi-
hály gubernátor uram Anno 1458 ősz elején nagy
és fényes kíséretével Fogarason járt, mint a havas-
alföldi vajda vendége.
Fogarast ugyanis, mint zászlós uradalmat,
rendszerint hűbérül adták királyaink a havas-
alföldi vajdáknak azzal a feltétellel, hogy ezért őket
a török ellen segítsék. Altalában egészen más volt
a régi állam. Akkor abban mutatta a határját,
hogy minél többet tud adni másoknak, most abban
exaltál, hogy minél többet tud elvenni másoktól.
Melyik a jobb methodus, nehéz eldönteni. Mert ak-
kor is mindenki szidta az államot és most is csak
azt eszeleksi.
Hát a vajdánál, a fogarasi városban időzött Szi-
lágyi ősz elején s onnan rándulatót ki zergeva-
diszatra a közeli havasokra, melyeknek szépségét
ékes latin nyelven feljegyzé a vele lévő Balkházár
diák. Füléges, vaddal és pisztránggal teli vidék
volt. A vaddisznók egész falkában jártak le a hegy-
ről a szántóföldre, valóságos halmozat eljöttetek
belőlük, a zergék után mászkáltak az urak egész a
Strungu-Dracul-ig, a borzalmas horpadásig, a Ne-
goi hegy északi oldalán.
Volt ott vadászhat mindenféle: az áfonyabokrok
közül, melyek a havasok alját borítják, mindunta-

A SZELISZVEI ASSZONYOK.

IRTA: MIKSZÁTH KÁLMÁN.

SZILÁGYI FOGARASON.

Nyomatott a "MAGYAR HIRADÓ" nyomdájában,
4805 Second Avenue, — Pittsburgh, Pa.

